

Miljøgodkendelse

Af svinebruget

Sæbyvej 829, 9830 Tårs

Udvidelse fra 245 DE til 372 DE

Husdyrgodkendelsesloven § 12
Dato for gyldighed: 15. august 2016
Journalnummer 09.17.18-P19-9-16

Indholdsfortegnelse

1	Miljøgodkendelsens omfang	3
1.1	Resumé.....	3
1.2	Offentlighed	4
1.3	Klagevejledning.....	5
1.4	Gyldighed	5
1.5	Meddelelsespligt	5
1.6	Revurdering af miljøgodkendelsen	6
1.7	Ophør	6
1.8	Godkendelsens indhold og vurderinger.....	6
2	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	7
2.1	Nye og eksisterende anlæg på ejendommen.....	7
2.2	Anlæggets beliggenhed ift. fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	8
2.3	Placering i landskabet.....	8
3	Husdyrholdet og produktionsforhold	10
3.1	Husdyrholdet og staldanlæg	10
3.2	Fodring.....	12
4	Gødningstyper og -håndtering	14
4.1	Husdyrgødning	14
4.2	Fosforindhold i husdyrgødningen	16
4.3	Zinkindhold i husdyrgødningen.....	17
5	Gener fra husdyrbrugets anlæg	18
5.1	Lugt.....	18
5.2	Fluer og skadedyr	20
5.3	Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner	20
5.4	Transport	21
6	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	22
6.1	Ammoniakfordampning og naturområder.....	22
6.2	Udbringningsarealer	24
6.3	Fjord og hav	25
6.4	Grundvand.....	26
7	Egenkontrol, management og alternative løsninger	27
7.1	Management og egenkontrol.....	27
7.2	Alternative løsninger	28
8	Bilag	29
Bilag 1.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)	29
Bilag 2.	Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre	38
Bilag 3.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder.....	39
Bilag 4.	Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav	46
Bilag 5.	Notat om Standardsædskeer og referencesædskeer.....	49
Bilag 6.	Ansøgers redegørelse for fritliggende byggeri	50
Bilag 7.	Oversigt over ejendommens vilkår	51

1 Miljøgodkendelsens omfang

1.1 Resumé

I/S HOUSTRUPGÅRD, Sæbyvej 829, 9830 Tårs har ansøgt om en miljøgodkendelse¹ af en udvidelse fra 245 DE² i svin til et af to alternativer med begge 372 DE i svin, fordelt på enten søer, smågrise og slagtesvin eller udelukkende søer og smågrise.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny fritliggende stald til smågrise/FRATsgrise, nord for de eksisterende svinestalde, der fremover anvendes til søer.

Den ansøgte ejendom har CVR nr. 17993097. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse i bilag 1, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår. Desuden omfatter miljøgodkendelsen alle dyrkningsarealer tilknyttet samme CVR nr.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 6. juni 2016. Miljøgodkendelsen afløser den eksisterende miljøgodkendelse til 245 DE fra 14. november 1990 og den ændring der er lavet i dyreholdet den 13. december 2011.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de gældende regler³. Godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1*)
- Ophør (*vilkår 1.7.1*)
- Beplantning (*vilkår 2.1.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning og staldsystemer (*vilkår 3.1.1.*)
- Fodring (*vilkår 3.2.1., 3.2.2. og 3.2.3.*)
- Pumpning af gylle fra beholder til gyllevogn (*vilkår 4.1.1.*)
- Gyllebeholder nr. 9 skal overdækkes (*vilkår 4.1.2.*)
- Aftale med biogasanlæg (*vilkår 4.1.3.*)
- Støj (*vilkår 4.3.1.*)
- Sædskifte med et maksimalt udvaskningsindeks (*vilkår 6.3.1.*)
- Yderligere efterafgrøder i sædskiftet (*vilkår 6.3.2.*)
- Forskrift for olie og kemikalier (*vilkår 7.1.1.*)
- Beredskabsplan (*vilkår 7.1.2.*)

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

² De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen - Bek. nr. 853 nr. 30.06.2014 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - med efterfølgende ændringer.

³ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fodring er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.
- Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri eller lignende.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. sædskifter og efterafgrøder er overholdt skal opbevares: gødningsregnskaber og ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen m.v..
- Til dokumentation for at gylle leveres til biogasanlæg, skal der laves skriftlig aftale med biogasanlæg om årlig modtagelse af gylle.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.
- Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal en opdateret beredskabsplan kunne fremvises.
- Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne godkendelse.

1.2 Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 7. juni 2016. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 1. juli 2016 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger.

Der indkom følgende bemærkninger til udkastet.

- Ansøger har ønsket antallet af smågrise i "Alternativ 1" hævet til 18.600, grundet en fejl i det oprindeligt indsendte ansøgningsmateriale.
- To naboer er kommet med bemærkninger omkring nervøsitet for forøgede støj-, lugt- og fluegener i forbindelse med udvidelsen.

Bemærkningerne gav anledning til følgende justeringer af projektet: Antallet af smågrise i "Alternativ 1" er blevet hævet fra 2.800 til 18.600 smågrise. Samtidigt er vægtgrænserne for nogle af dyregrupperne ændret til standartværdierne. Det betyder at antallet af DE er det samme for begge alternativer, og beregninger ift. natur, BAT, lugt mm. er blevet tilpasset til den nye worst case situation.

1.3 Klagevejledning

Ansøger selv kan klage over kommunens afgørelse – dvs. denne godkendelse – indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

Klagen skal indsendes til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen, som der findes et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klagen skal være modtaget senest den 12. september 2016 kl. 23.59.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver et gebyr på 500 kroner. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen.

Godkendelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Hvis der klages over godkendelsen, kan den ikke udnyttes før klagesagen er afgjort. Natur- og Miljøklagenævnet kan dog bestemme andet.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4 Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1 Godkendelsen bortfalder, hvis ikke bygge- og anlægsarbejdet er igangsat inden 2 år fra denne afgørelse er meddelt.

Godkendelsen til udvidelse af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet jf. § 33 stk. 3 i husdyrbrugsloven regnet fra afslutning af bygge- og anlægsarbejdet.

1.5 Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår⁴.

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare³.

⁴ jf. Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

1.6 Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse og eventuelle tillæg skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering⁴. Den første regelmæssige vurdering af denne miljøgodkendelse skal dog foretages, når der er gået 8 år.

1.7 Ophør

Vilkår:

- 1.7.1 Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarlig nedlukningsplan.

1.8 Godkendelsens indhold og vurderinger

Denne miljøgodkendelse omfatter hele anlægget herunder også den ikke godkendelsespligtige udvidelse, der blev meddelt den 13. december 2011. Denne miljøgodkendelse ophæver og erstatter således ændringen og den oprindelige miljøgodkendelse af 14. november 1990.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet som en fleksibel godkendelse, der giver mulighed for at vælge mellem to sammensætninger af dyreholdet, så produktionen kan tilrettes markedets behov. De to forskellige sammensætninger i dyreholdet er beskrevet i et Alternativ 1 og 2.

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen. Der er i alle vurderinger taget udgangspunkt i det Alternativ, der giver den største belastning på miljø og omgivelser.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 1.1

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi (Best Available Techniques). BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom. Der skal redegøres for BAT på følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

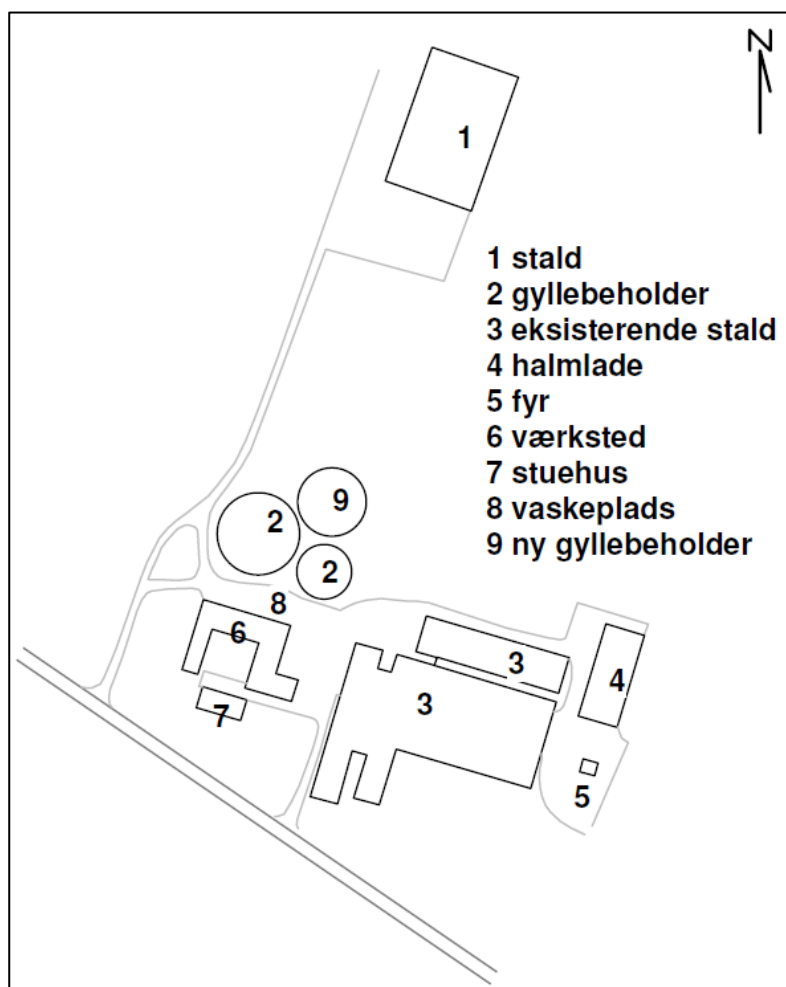
2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

2.1 Nye og eksisterende anlæg på ejendommen

Vilkår:

- 2.1.1 Der skal plantes mellem den nye stald og gyllebeholderene. Der skal etableres en stedse vedligeholdt læbeplætning, bestående af planter, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende og effektiv sammenhæng mellem anlæggene. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 3 rækker, og være udført senest ét år efter stalden er opført.

Der er søgt om opførelse af ny fritliggende svinestald, der alt efter efterspørgsel på markedet, kan anvendes til enten smågrise eller FRATsgrise. Stalden placeres nord for de eksisterende driftsbygninger, mellem disse og vindmølleparken nord for bedriften. De eksisterende stalde renoveres og indrettes til søer og smågrise. I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet, skal der desuden opføres en ny gyllebeholder, i tilknytning til de eksisterende to gyllebeholdere. Der etableres fast overdækning på den nye gyllebeholder.

Anlægstegning

Der ansøges om tilladelse til opførelse af den nye svinestald som fritliggende. Stalden ønskes opført ca. 160 m nord for den nye gyllebeholder, og ca. 210 meter nord for de eksisterende staldbygninger.

Det oplyses i ansøgningen at denne placering ønskes, da den vil reducere genevirkningerne hos naboerne. Stalden placeres parallelt med den eksisterende markvej, i et område der i forvejen er præget af tekniske anlæg, hvor en vindmøllepark med 10 vindmøller er placeret omkring 100 meter nord for den nye svinestald. Desuden er området i Kommuneplantillæg nr. 44 til Kommuneplan 2013, udlagt til teknisk anlæg til udnyttelse af solenergi.

Det er kommunens vurdering, at der ikke er væsentlige hensyn til landskab, natur, miljø samt naboer, der taler imod den foreslåede placering af svinestalden (se afsnit 2.3. "Placering i landskabet").

2.2 Anlæggets beliggenhed ift. fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Kommunen har konstateret, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Kommunen har desuden konstateret, at det projekterede anlæg ikke er i konflikt med eksisterende fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

2.3 Placering i landskabet

Der er ingen beskyttelses udpegninger (værdifuldt kulturmiljø, særligt bevaringsværdigt landskab mm.) i området, hvor husdyrbruget er placeret.

Anlægget ligger i et område, der er udpeget til potentielt område til placering af solenergianlæg Kommuneplan 2013. Kommunen vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil være i strid med kommuneplanens retningslinje, vedrørende potentielle områder til placering af solenergianlæg, da retningslinjen blot åbner mulighed for lokalplanlægning til solenergiproduktion.

Det nye staldanlæg placeres som fritliggende byggeri (se figur 1), da byggeri i tilknytning til det eksisterende staldanlæg ikke er muligt i forhold til overholdelse af lugtgrænser for naboer. En tilstrækkelig reduktion af lugten, vil ifølge ansøgers oplysninger koste en fjerdedel af dækningsbidraget, se ansøgers redegørelse i bilag 6. Kommunen vurderer, at omkostningen ved lugtreduktionen være uforholdsmæssigt dyrt, og der er derfor ikke grundlag for at afslå, at stalden kan placeres som fritliggende. (jf. Natur og Miljøklagenævnsafgørelse MKN-130-00062).

Landskabet er i Hjørring Kommunes arkitekturguide beskrevet som "Landbrugsland". Landbrugslandet vurderes til mange steder, til visuelt at kunne rumme store anlæg, hvis der tages hensyn til vigtige udsigter og tilpasning til terræn og beplantning. Da nyt byggeri er meget synligt i det åbne landskab, er materiale- og farvevalg vigtigt for at kunne tilføre landbrugslandskabet ny værdi. Ifølge ansøgers redegørelse (bilag 6) vil stalden blive opført i sædvanlige materialer med elementer og eternittag, som alle ligger på naturfarveskalaen. Der bliver altså tale om en typisk

stald, der med det stillede vilkår om beplantningsbælte til at binde anlæggene sammen, vil sikre mindst mulig påvirkning af landskabet.

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området samt at det ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Figur 1 – Omtrentlig placering af ny svinestald i landskabet.

3 Husdyrholdet og produktionsforhold

3.1 Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

3.1.1 Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med et af de to alternativer herunder:

Alternativ 1 – Søer og FRATS

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægtgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1	31 - 110	2.800	76,06	650
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	1	7,1 - 31	18.600	86,18	3.100
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	3	7,1 - 31	3.600	16,68	600
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	3		850	134,88	646
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	3		850	57,81	204
Dyreenheder i alt				371,61	

Alternativ 2 – Søer og smågrise

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægtgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	1	7,1 - 35	30.000	162,23	4.900
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	3	7,1 - 31	3.600	16,68	600
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	3		850	134,88	646
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	3		850	57,81	204
Dyreenheder i alt				371,60	

Godkendelsen er udarbejdet som en fleksibel godkendelse, hvor der frit kan vælges mellem, hvilken af de to ovenstående sammensætninger af dyreholdet, der ønskes. Der kan tilsvarende til hver en tid, frit skiftes mellem de to sammensætninger af dyreholdet. Dyreholdet kan ikke sammensættes, som en kombination af dele af de to ovenstående dyrehold.

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den nedenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Kommunen har foretaget to beregninger af BAT-niveauet for produktionen. En for hvert alternativ. Beregningerne er foretaget i Miljøstyrelsens ansøgningssystem.

BAT-beregning – "Alternativ 1" - Søer og FRATS

	Antal årsdyr	Vejledende ammoniakemission	
		Kg N/ år / dyr	kg N/år
Slagtesvin i ny stald	2.800	0,319	892,89
Smågrise i ny stald	18.600	0,035	654,17
Smågrise i eksisterende stald	3.600	0,041	148,75
Søer i eksisterende løbe- og drægtighedsstald	850	2,104	1.788,22
Søer i eksisterende farestald	850	0,747	635,24
Den samlede emission fra anlæg må maksimalt være:			4.119,27

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet, at der vil være en emission fra den ansøgte produktion på 4.216,48 kg N/år.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt overskrider dermed som udgangspunkt den vejledende emissionsgrænseværdi. Kommunen vurderer dog, at overskridelsen må betragtes som ubetydelig, og der er derfor ikke grundlag for at fastslå, at husdyrbruget skal begrænse ammoniakemissionen yderligere ved anvendelse af BAT (jf. Natur og Miljøklagenævnsafgørelse NMK-132-00117).

BAT-beregning – "Alternativ 2" - Søer og smågrise

	Antal årsdyr	Vejledende ammoniakemission	
		Kg N/ år / dyr	kg N/år
Smågrise i ny stald	30.000	0,042	1.273,52
Smågrise i eksisterende stald	3.600	0,041	148,75
Søer i eksisterende løbe- og drægtighedsstald	850	2,104	1.788,22
Søer i eksisterende farestald	850	0,747	635,24
Den samlede emission fra anlæg må maksimalt være:			3.845,73

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet, at der vil være en emission fra den ansøgte produktion på 3.939,08 kg N/år.

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt overskrider dermed som udgangspunkt den vejledende emissionsgrænseværdi. Kommunen vurderer dog, at overskridelsen må betragtes som ubetydelig, og der er derfor ikke grundlag for at fastslå, at husdyrbruget skal begrænse ammoniakemissionen yderligere ved anvendelse af BAT (jf. Natur og Miljøklagenævnsafgørelse NMK-132-00117).

3.2 Fodring

Vilkår:

- 3.2.1 Kvælstof (N) ab dyr må højst være:
"Alternativ 1": 23,80 kg N for søer
"Alternativ 2": 24,01 kg N for søer
- 3.2.2 Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse.
- 3.2.3 Med hensyn til fosfor må foder til smågrise maksimalt indeholde 5,2 g fosfor pr. FE, mens foder til slagtesvin og søer maksimalt må indeholde 4,8 g fosfor pr. FE.

"Alternativ 1" – Søer og FRATS

Det maksimale N ab dyr for søer er beregnet efter følgende formel: $(FE \text{ pr årsso} \times g \text{ råprotein pr FE}) / 6250 - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr kg tilvækst})$, hvor FE pr. årsso er 1.480 FE, g råprotein pr FE er 132 g, antal fravænnede grise pr. årsso er 30 og fravænningsvægt er 7,1 kg.

"Alternativ 2" – Søer og smågrise

Det maksimale N ab dyr for søer er beregnet efter følgende formel: $(FE \text{ pr årsso} \times g \text{ råprotein pr FE}) / 6250 - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr kg tilvækst})$, hvor FE pr. årsso er 1.480 FE, g råprotein pr FE er 132,86 g, antal fravænnede grise pr. årsso er 30 og

fravænningsvægt er 7,1 kg. G råprotein pr FE er beregnet som et vægtet gennemsnit mellem søer i løbe- og drægtighedsstald og i farestald, på hhv. 132,80 og 133,00 g råprotein pr FE.

De angivne vilkår om maksimalt N ab dyr betyder, at ansøger kan justere på disse parametre, når blot N ab dyr ikke overstiger det maksimalt tilladte. Dette giver ansøger en vis fleksibilitet og sikrer samtidig, at den samlede fordampning af ammoniak fra staldene ikke overstiger det niveau, der er grundlaget for denne godkendelse.

Dokumentation for beregningen af N ab dyr pr dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet.

Vilkåret om hvor meget grisene må afgive af kvælstof i deres gødning samt om fasefodring, har til formål at begrænse fordampningen af ammoniak og udbringningen af kvælstof på markerne til de krævede niveauer. Se også afsnit 6.1 "Bedriftens påvirkninger af natur og miljø" og 6.3. "Hav og Fjord"

Vilkårene om fytasetilsætning og maksimalt indhold af fosfor i foderet, har til formål at begrænse udbringningen af fosfor til markerne til det krævede niveau. Se mere herom i afsnit 4.2 "Fosfor i husdyrgødningen" og afsnit 6.3. "Hav og Fjord"

Vilkår vedrørende indhold af fosfor i foderet til smågrise, slagtesvin og søer er stillet af hensyn til fosfortilførslen til udsprængningsarealerne, se under afsnit 4.2. Fosforindholdet i Husdyrgødningen.

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet. Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase – for at få reduceret fjerkræ og slagtesvins fosforudskillelse.

Vilkåret vedrørende proteinindholdet fastholder forudsætningerne for BAT-vurderingen vedrørende fodring.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT vedr. fodring.

4 Gødningstyper og -håndtering

4.1 Husdyrgødning

Vilkår:

- 4.1.1 Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato.
- 4.1.2 Der skal etableres fast overdækning på gyllebeholder nr. 9 i form af teltoverdækning.
- 4.1.3 Der skal laves skriftlig aftale med biogasanlæg, om årlig modtagelsen af gylle svarende til 59,75 DE. Aftalen skal kunne fremvises, når kommunen forlanger det. Hvis "Alternativ 2" med søer og smågrise vælges, skal den afsatte gylle udelukkende være fra smågrise.

Den producerede husdyrgødning på ejendommen er svinegylle. Der produceres i alt på ejendommen 9.899 tons gylle pr. år, ved valg af den sammensætning af dyreholdet der giver den største produktion. Ejendommen drives imidlertid sammen med flere andre ejendomme under det samme CVR-nummer (virksomhedsnummer). Husdyrgodkendelsesloven kræver da, at alle arealer under CVR-nummeret skal omfattes af miljøgodkendelsen. Dette kræver, at den samlede mængde af produceret husdyrgødning gøres op og indgår i ansøgningssystemets beregninger af udbringningsarealernes belastning med kvælstof og fosfor.

Nedenfor ses en oversigt over den samlede produktion af DE på ejendommen.

Regnskab for husdyrgødning i DE	Alternativ 1	Alternativ 2
Smågrise-gylle produceret på ejendommen	102,23	178,28
Sogylle produceret på ejendommen	192,69	192,69
Slagtesvinegylle produceret på ejendommen	76,06	-
Gylle afsat til biogasanlæg	59,75	59,75
I alt (til udspredning på ejede og forpagtede arealer)	311,23	311,22

I det følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres håndtering:

Der er stillet vilkår vedr. pumpning af gylle for at undgå spild og dermed minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

I følge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning udregnet for de to mulige alternativer for sammensætning af dyreholdet. "Alternativ 1" med søer og

FRATS, giver den største mængde flydende gødning, som er 9.899 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør til beholderne. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 9.100 m³, hvilket svarer til 10,9 måneders opbevaring, ved valg af "Alternativ 1".

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Spæncom gyllebeholder	2	1987	1.800	ingen
Agri-tank gyllebeholder	2	1990	4.300	ingen
Ny gyllebeholder	9	Ikke opført	3.000	telt
I alt			9.100	

Placeringen af gyllebeholderne på ejendommen fremgår af oversigtstegningen i Bilag 2.

Vilkåret vedr. overdækning er med til at sikre, at ammoniakfordampningen fra produktionen holdes under det niveau, der omtales i afsnit 6.1. "Ammoniakfordampning og naturområder". Overdækningen vil desuden reducere lugtemission til omgivelserne.

Der er stillet vilkår om at 59,75 DE skal afsættes til biogasanlæg. Den afsatte husdyrgødning skal ved valg af "Alternativ 2" udelukkende være fra smågrisene, for at sikre at mængden af zink der tilføres landbrugsjorden, holdes under det niveau, der omtales i afsnit 4.3. "Zinkindhold i husdyrgødningen".

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderen skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

4.2 Fosforindhold i husdyrgødningen

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof (1,4 DE/ha) vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges. Miljøstyrelsen har i sin vejledning om emissionsgrænseværdier fastlagt, hvor langt man kan nå ned i kg P/DE ved hjælp af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Alternativ 1 – Søer og FRATS

Denne grænse for de enkelte husdyrgrupper i fremgår af kolonnen Kg P/DE i tabellen nedenfor. Tabellen viser desuden, hvor stort fosforindholdet i alt må være i husdyrgødningen i den ansøgte produktion (BAT-niveauet):

	Antal DE	Kg P/DE	Kg P
Søer	192,69	23,9	4.605,29
Smågrise	102,86	29,2	3.003,51
Slagtesvin	76,06	22,3	1.696,14
Fosforindholdet i husdyrgødning må maksimalt være i alt			9.304,94 kg P
Ved 1,4 DE/ha svarer dette til maksimalt			41,86 kg P/ha

Ifølge ansøgningen produceres der i alt 9.024,09 kg P i husdyrgødningen i ansøgt produktion.

Alternativ 2 – Søer og smågrise

Denne grænse for de enkelte husdyrgrupper i fremgår af kolonnen Kg P/DE i tabellen nedenfor. Tabellen viser desuden, hvor stort fosforindholdet i alt må være i husdyrgødningen i den ansøgte produktion (BAT-niveauet):

	Antal DE	Kg P/DE	Kg P
Søer	192,69	23,9	4.605,29
Smågrise	178,28	29,2	5.205,78
Fosforindholdet i husdyrgødning må maksimalt være i alt			9.811,07 kg P
Ved 1,4 DE/ha svarer dette til maksimalt			44,13 kg P/ha

Ifølge ansøgningen produceres der i alt 9.349,16 kg P i husdyrgødningen i ansøgt produktion.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Kommunen vurderer, at projektet lever op til BAT-kravet hvad angår fosforindholdet i husdyrgødningen.

4.3 Zinkindhold i husdyrgødningen

Indholdet af zink i danske landbrugsjorde, der har fået husdyrgødning fra svin, er steget de senere år. For højt zinkniveau kan være til skade for faunaen i jordbunden. Miljøstyrelsen har i vejledning af 18. maj 2016 bedt kommunerne foretage en vurdering i forbindelse med miljøgodkendelser, især når der indgår smågrise i produktionen, fordi disse ofte behandles med medicinsk zink.

Miljøstyrelsen angiver selv, at det ikke er nødvendigt at stille særlige vilkår i miljøgodkendelsen, hvis husdyrgødningen fra smågrise afsættes til et fælles biogasanlæg, hvor gylle opblandes med andre gødningstyper. Det er heller ikke nødvendigt at stille særlige vilkår, hvis maksimalt 40 % af den samlede mængde udbragt gødningen er fra smågrise.

Mængden af gødning fra smågrise er forskellig alt efter om der vælges "Alternativ 1" eller "Alternativ 2".

Den ansøgte produktion i "Alternativ 1" er 10 % af den udbragte gødning fra smågrise, der er derfor ikke stillet særlige vilkår i forhold til brugen af medicinsk zink, i dette tilfælde.

Hvis der vælges "Alternativ 2" er 48 % af den producerede gødning fra smågrise. Der er derfor stillet vilkår om, at den gødning der afsættes til biogasanlæg, udelukkende skal være gylle fra smågriseproduktionen. Med de afgivne 59,75 DE smågrisegylle til biogasanlæg, er 38 % af den udbragte gødning på ejendommen fra smågrise. Der er derfor ikke stillet særlige vilkår i forhold til brugen af medicinsk zink, i dette tilfælde.

Kommunens vurdering i forhold til zinkindhold i husdyrgødningen

Kommunen vurderer, at projektet lever op til BAT-kravet hvad angår fosforindholdet i husdyrgødningen.

5 Gener fra husdyrbrugets anlæg

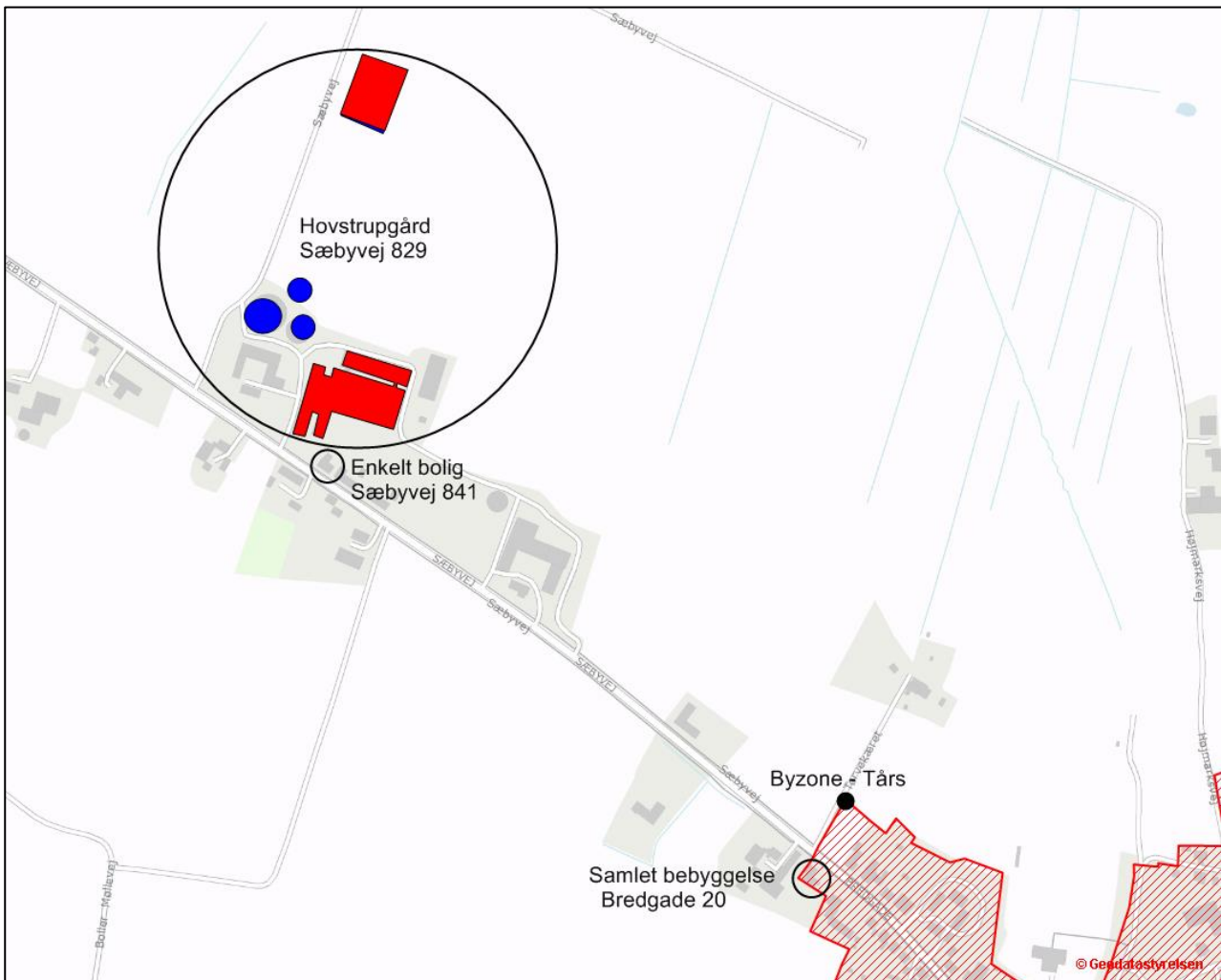
5.1 Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Beregningerne er lavet på baggrund af "Alternativ 2" med søer og smågrise, da denne giver de længste geneafstande. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand		Vægtet gennemsnitsafstande (m)
		Ansøgt drift	Nudrift	
Enkelt bolig – Sæbyvej 841	116	117	150	72
Enkelt bolig – Agdrupvej 269	188	188	150	1.187
Samlet bebyggelse – Bredgade 20	424	382	274	756
Byzone – Tårs By	368	369	474	618

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrense, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum. Nærmeste enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone ses på kortet nedenfor.

Oversigtskort over udvalgte områder til lugtberegning. De målte afstande fremgår af ovenstående tabel.

Af ovenstående skema ses at geneafstanden er længere end de faktiske afstande til enkelt bolig. Ifølge husdyrgodkendelsesloven kan der gennemføres ændring, hvis afstanden til omboende er mere end 50 % af geneafstanden, og hvis lugtgener er uændrede eller færre i ansøgt drift end i nudrift.

I denne sag er den beregnede lugtgeneafstand større end den faktiske afstand til enkelt bolig. Men idet lugtgeneafstanden i ansøgt er mindre end i nudrift (det vil sige at lugtbidraget fra ejendommen formindskes ved det ansøgte) overholdes lovkrav jf. ovenstående.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel samt ved transport af gylle til opbevaring på anden ejendom.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

5.2 Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.).

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Derudover kan der sættes ind med bekæmpelse på særlige steder eller i særlige situationer. Ansøger har oplyst, at skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Evt. flueproblemer i staldafsnittene bekæmpes med gyllefluer.

Det er husdyrbrugets almindelige pligt, at holde stalde, lagre og andre anlæg i forsvarlig rottesikret stand. Derudover holdes i videst mulig omfang ryddeligt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr. Eventuel forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen, som derefter anviser bekæmpelse. Ansøger oplyser, at der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der aflægger besøg 4 gange årligt.

Døde dyr opbevares indtil de bliver afhentet, efter reglerne i bekendtgørelsen herom⁵. Ansøger har oplyst, at døde dyr konkret opbevares i kølecontainer indtil afhentning. Placering af kølecontainer og afhentningsplads fremgår af anlægstegning (bilag 2). Døde dyr afhentes af DAKA jf. regler om afhentning af dyr i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Kommunen vurderer, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

5.3 Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

Vilkår:

5.3.1 Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må på intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværldi	22-07	-	55

⁵ Bek. 558 af 01-06-2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

De væsentligste stationære støjkloder fra husdyrbruget er ventilationsanlæg, højtryksrenser, gyllepumper, foderanlæg samt den daglige brug af traktor og transporter til og fra ejendommen. Der må endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommen og mellem staldaftsnittene, samt ved indblæsning af foder.

De stationære støjkloder er placeret inde i bygningerne.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af foder, samt håndtering af halm til strøelse. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Lysgener fra ejendommen kan stamme fra staldanlæg, hvor der er tændt lys om aftenen samt udendørsbelysning. Ansøger oplyser at der ikke er lys i staldene om natten, ligesom der er sensorer på hovedparten af den udendørs belysning.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

5.4 Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen udgøres af transporter med foderstoffer og afhentning af slagtesvin samt gylletransporter. Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrig transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Transport af korn og halm sker primært i høstperioden og vil evt. også finde sted aften og nat.

Kommunen vurderer, at kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af Bilag 1.

6 Bedriftens påvirkninger af natur og miljø

6.1 Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 30 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. I 2011 blev dyreholdet udvidet, på baggrund af en afgørelse om ikke godkendelsespligt, og vurderingen af påvirkningen med ammoniak tager således udgangspunkt i nudriften fra før udvidelsen i 2011⁶, hvor det godkendte husdyrhold var på 227 DE

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er i Miljøstyrelsens ansøgningssystem beregnet til 2.863,60 kg N/år i før udvidelsen i 2011 og 4.216,48 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 1.352,88 kg N/år.

I nærheden af husdyrbruget er der ingen Natura 2000 områder (kategori 1-natur), men overdrev omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (kategori 2-natur). Der er flere mindre overdrev og moser beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven (kategori 3-natur).

Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i 4 udvalgte naturpunkter (se nedenstående kort) er beregnet til mellem 0,0 – 0,1 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at udvidelsen:

- Vil have en neutral effekt på naturen i Natura 2000 områder (kategori 1-natur)
- Ikke vil påvirke naturarealer beskyttet efter husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 2-natur) eller heder, moser, overdrev og skove (kategori 3-natur).
- Vil have en neutral effekt på yngle-/rasteområder for arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV
- Vil have en neutral effekt på beskyttet natur, der støder op til ejendommens udbringningsarealer

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede etablering og udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

⁶ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

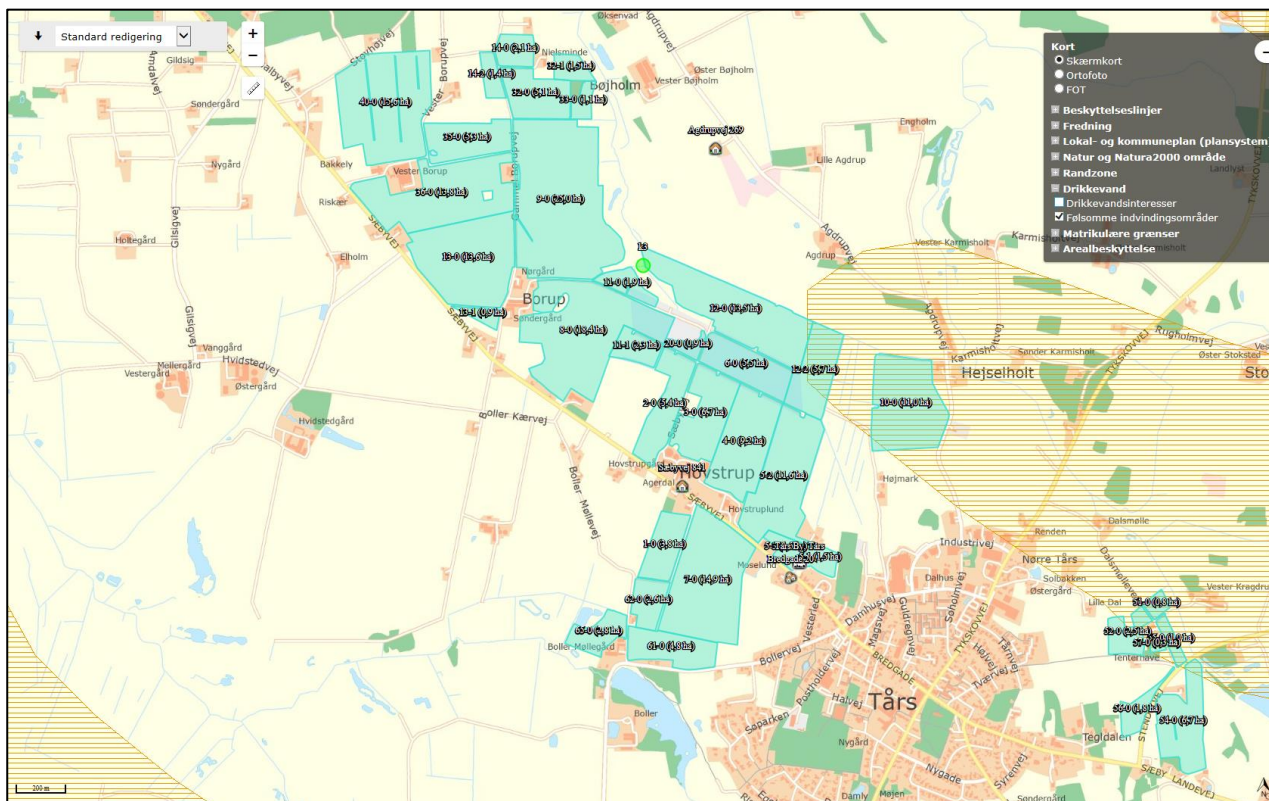

Figur 2 - Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-5 (rød prik).

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i Bilag 3.

6.2 Udbringningsarealer

Til bedriften hører 222,30 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer. Arealerne er ifølge ansøger fratrasket eventuelle randzoner. De ejede og forpagtede arealerne modtager gylle fra op til 1,4 DE/ha.

Udbringningsarealerne

De mulige konsekvenser for de berørte følsomme områder er nærmere beskrevet og vurderet i de følgende afsnit.

Al gylle udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan, og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er desuden BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere er det BAT at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering af BAT ift. udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i "Veiledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning. De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor, at det ansøgte lever op til kravene til BAT vedr. udbringning af husdyrgødning.

6.3 Fjord og hav

Vilkår:

- 6.3.1 På bedriften må der ikke anvendes et sædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 98 svarende til et S4 sædskifte, jf. bilag 5
- 6.3.2 Der skal på ejendommen udbringningsarealer etableres 15 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav, der placeres i markerne i nitratfølsomt område, må erstattes af "grønne marker".

Alle udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til Skagerrak. Påvirkningen fra husdyrbruget skal derfor vurderes ud fra husdyrgodkendelsesloven, ud fra habitatdirektivet og i forhold til mål og rammer i den statslige Vandplan 2009 - 2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak. Den detaljerede vurdering ses i Bilag 4.

Krav og vurdering ud fra habitatdirektivet

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning herom. Skagerrak omfatter flere habitatområder.

Husdyrtrykket i det aktuelle opland har været stigende i perioden 2007 til 2014.

Det er kommunens vurdering, at projektet kan gennemføres når nitratudvaskningen er reduceret så meget, at den ikke overstiger en nitratudvaskning, der svarer til planteavlsbrug. De stillede vilkår medfører, at den beregnede udvaskning vil blive 57,1 kg N/ha/år. Udvaskningen fra et planteavlsbrug i samme område er beregnet til at være 57,5 kg N/ha/år.

Krav og vurderinger ud fra Vandplanernes mål og rammer

Det fremgår af "Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak" at miljømålet for området er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

På baggrund af habitatvurderingen, er det kommunens vurdering, at projektet ikke medfører en øget påvirkning af området.

Kvælstofbelastning i kumulation med andre projekter

Hvis husdyrtrykket har været stigende i perioden 2007 til 2014, kan et projekt der medfører en merbelastning med kvælstof – som udgangspunkt - ikke godkendes. Husdyrtrykket i oplandet har været svagt stigende i perioden 2007 til 2014.

Det ansøgte projekt kan dog godkendes uanset stigningen i husdyrholdet i oplandet, hvis husdyrbrugets nitratudvaskning til overfladevand ikke er større end en nitratudvaskning, der svarer til et planteavlsbrug. De stillede vilkår vedr. sædskifte og ekstra efterafgrøder medfører, at den beregnede udvaskning vil blive 57,1 kg N/ha/år. Udvasningen fra et planteavlsbrug i samme område er beregnet til at være 57,5 kg N/ha/år.

Kvælstofbelastning fra projektet i sig selv

I ovenstående afsnit er der argumenteret for, at udvasningen i ansøgt drift med anvendelse af husdyrgødning er mindre, end udvasningen ville have været for et planteavlsbrug på de samme arealer. Når projektet ikke påvirker et marint Natura 2000-område **i kumulation** med andre projekter, så vil projektet heller ikke påvirke Natura 2000-området **i sig selv**.

6.4 Grundvand

Ca. 19 ha af udbringningsarealerne er beliggende i nitrاتفølsomt indvindingsområde. Der er ikke udarbejdet indsatsplan for beskyttelse af grundvandet for området.

Husdyrgodkendelsesloven stiller krav om, at udvasningen fra udbringningsarealer i nitrاتفølsomme indvindingsområder ikke må øges fra nudrift til ansøgt produktion, hvis den i efter-situationen er over 50 mg nitrat/liter. Kravet er overholdt ved at ansøger har valgt virkemidler, der afspejles i vilkårene i afsnit 6.3. "Fjord og hav".

Med de nævnte vilkår viser beregningerne i Miljøstyrelsens ansøgningssystem, at udvasningen af nitrat fra rodzonen er reduceret med 4-5 mg nitrat pr. liter i eftersituationen. Der sker dermed ikke nogen merudvaskning fra nudrift til ansøgt produktion, og lovens krav er opfyldt.

7 Egenkontrol, management og alternative løsninger

7.1 Management og egenkontrol

Vilkår:

- 7.1.1 Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.
- 7.1.2 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkraft, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år)*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (EFK, E-kontrol)*
- *Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant*
- *Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes, og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Staldafsnittene er tilkoblet alarmanlæg*

Den nævnte beredskabsplan for bedriften, beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild m.v. En beredskabsplan var vedhæftet ansøgningen. Kommunen har vurderet beredskabsplanen og desuden stillet vilkår om opdatering og formidling til medarbejdere m.v.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

I forbindelse med ansøgningen er der derudover indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjkloder på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i Bilag 1.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

7.2 Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativer i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i kursiv.

Alternativet til det ansøgte projekt vil være etablering af en svineproduktion på en anden ejendom. Denne løsning vil dog ikke være rationel, da man ikke længere vil kunne dele kapacitet i fx gylletanke og foderblandingsanlæg, og varmeanlæg. Samtidig giver en samlet produktion mulighed for at have flere medarbejdere, så der kan opnås gode effekter af at kunne arbejde sammen.

0-alternativet vil medføre at produktionen stagnerer. De eksisterende stalde egner sig godt til sohold, og ved at udvide soholdet følges de gode driftsresultater. Med den nye stald bliver det muligt på rationel vis at producere smågrise og slagtesvin, sådan at man får maksimalt udbytte af stalden.

Med udvidelsen lever produktionen op til de skærpede krav til BAT og 30 % ammoniakreduktion. Der investeres således i ny teknologi til at reducere belastningen fra farmen. Samtidigt lever farmen op til de skærpede krav til udbringning af husdyrgødning, herunder fosfor -og nitratklasser samt stigende husdyrtryk. Disse miljøforbedringer vil udeblive hvis ikke udvidelsen gennemføres.

8 Bilag

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Bilag 1	Ansøgningsnr. 85212	Dato 25.05.2016
Oplysninger om ejendommen Sæbyvej 829		

Kort beskrivelse

Ansøger Claus Budolfson ønsker at udvide sin produktion af ved at etablere en ny stald til smågrise/fratsgrise, og udelukkende bruge de eksisterende stalde til søer. Den nye stald skal placeres på åben mark bag de eksisterende bygninger, sådan at naboerne generes mindst muligt. I forbindelse med udvidelsen bygges en ny gylletank på 3000 m³. Gylletanken overdækkes.

Ansøger ønsker fleksibilitet i forhold til sin godkendelse, idet svingende priser på grise, gør at det varierer om det bedst kan betale sig at have mange smågrise, eller at have færre smågrise, som så fedes helt til slagtning. Der er derfor indsendt to skemaer på denne produktion. Begge ansøgninger lever naturligvis op til reglerne hver for sig.

Nudrift og ansøgt dyrehold

Nedenstående tabel giver et overblik over ejendommens dyrehold før og efter den ansøgte udvidelse. Detaljer omkring vægtgrænser, staldsystemer m.m. fremgår af IT-ansøgningen.

Som tidligere

Dyretype	Før		Alternativ 1		Alternativ 2	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Søer	625	99,18	850	192,7	850	192,7
Smågrise	13.000	57,97	22.200	102,23	33.600	178,3
Slagtesvin/ polte	1000	23,81	2800	76,06	-	-
I alt	-	223		371	-	371

Ikke teknisk resumé af de miljømæssige konsekvenser

Det generelle krav om 30 % reduktion af NH₃-fordampningen er opfyldt ved at overdække den nye gyllebeholder og sætte restriktioner på foderet. Ligeledes er der ikke problemer med lugtgener i forhold til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse eller byzone.

Enkelte ejede og forpagtede arealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde. Kravet om at der ikke må være en stigning i nitratudvaskningen fra disse arealer er opfyldt ved etablering af 15% ekstra efterafgrøder på alle arealer. Dermed lever ansøgningen også op til kravet om udvaskning svarende til planteavlssædskifte, idet arealerne ligger i områder med stigende husdyrtryk.

Overskydende gylle afsættes til biogasanlæg.

Udnyttelse af miljøgodkendelse (beskrivelse af start- og sluttidspunkt for byggeriet samt opstart af produktion)

Miljøgodkendelsen forventes udnyttet indenfor 2 år fra den endelige miljøgodkendelse foreligger. Ansøger forventer at påbegynde byggeriet af den nye stald i foråret 2017 og slutte med renovering af de eksisterende stalde i løbet af 2018, sådan at godkendelsen kan udnyttes

inden for de to år.															
Oplysninger om biaktiviteter															
Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.															
Generelt om Bedst Anvendelig Teknologi (BAT)															
Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi. Idet ejendommen skal miljøgodkendes skal der redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi samt management. Såfremt der i eksisterende stalde anvendes staldteknologier, der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for hvornår disse staldafsnit renoveres således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier. I nærværende ansøgning er der under de enkelte områder (staldindretning, management, fodring etc.) redegjort for ansøgers valg af teknik og evt. fravalg af oplagte teknikker. Der tages i redegørelsen udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (herefter nævnt "BREF") samt de BAT-blade og teknologibeskrivelser der er offentliggjort på henholdsvis Dansk Landbrugsrådgivnings hjemmeside (www.lr.dk) og Miljøstyrelsens hjemmeside (www.mst.dk). I forhold til de økonomiske betragtninger vedr. BAT er der desuden taget udgangspunkt i de BAT økonomiske beregninger udarbejdet af NIRAS sammenholdt med Miljøstyrelsens arbejde og udmeldinger omkring vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelsen af BAT.															
Husdyrbrugets lokalisering (Anlægstegning med markering af ekst. og nye bebyggelser, ventilationsafkast, møddinger, gyllebeholder, ensilagepladser, relevante dræn, befæstede arealer incl. Afløb, relevante adgangsveje, interne transportveje, belysningsanlæg, nedgravede tanke, drikkevandsboringer/brønde, m.m., ekst. og fremtidig beplantning. Oplysninger om nybyggeri med angivelse af grundplan i m2, bygningshøjde, taghældning, bygningsmateriale og farver på bygningsfacader, beplantning, bygningernes anvendelse og belysningsforhold på facader).															
Der er vedlagt anlægstegning som bilag 2. I forbindelse med udvidelsen bygges en ny stald til smågrise/fratsgrise. Stalden bliver placeret langs en eksisterende markvej så afstanden til naboer bliver acceptabel. De eksisterende stalde skal fremover bruges til søer, hvorfor de sættes i stand.															
Generelle afstandskrav efter Husdyrlovens §8															
Jf. nedenstående tabel er afstandskrav i henhold til §8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug overholdt															
<table border="1"><thead><tr><th>Afstand fra staldbygning til:</th><th>Afstand, m</th><th>Krav ifølge Husdyrloven</th></tr></thead><tbody><tr><td>Enkelt vandindvinding</td><td>50</td><td>25 meter</td></tr><tr><td>Almene vandforsyningsanlæg</td><td>850</td><td>50 meter</td></tr><tr><td>Vandløb</td><td>80</td><td>15 meter</td></tr><tr><td>Offentlig vej</td><td>15</td><td>15 meter</td></tr></tbody></table>	Afstand fra staldbygning til:	Afstand, m	Krav ifølge Husdyrloven	Enkelt vandindvinding	50	25 meter	Almene vandforsyningsanlæg	850	50 meter	Vandløb	80	15 meter	Offentlig vej	15	15 meter
Afstand fra staldbygning til:	Afstand, m	Krav ifølge Husdyrloven													
Enkelt vandindvinding	50	25 meter													
Almene vandforsyningsanlæg	850	50 meter													
Vandløb	80	15 meter													
Offentlig vej	15	15 meter													

Naboskel	30	30 meter
Beboelse på samme ejendom	38	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>100	25 meter
Nabo (ikke landbrug)	20 (eksisterende stald)	100 meter
Byzone, sommerhusområde m.v.	530	200 meter

Landskabelige hensyn (Beskrivelse af den overordnede udpegning for anlæg og arealer samt evt. konflikter).

Ejendommen ligger uden for udpegninger i kommuneplanen. Det vil blandt andet sige, at der ikke er udpeget bevaringsværdige landskaber, økologiske forbindelser eller andet, som vil være i konflikt med moderne landbrugsproduktion.

Forhold til §3 i Naturbeskyttelsesloven samt Natura 2000 områder (Beskrivelse af evt. konflikter mellem udbringningsarealer og arealer omfattet af §3 i Naturbeskyttelsesloven. Redegørelse for evt. arealer i Natura2000 område)

Ejendommen råder over nogle §3 beskyttede enge langs tilløbene til Mølgård Bæk. Disse områder indgår ikke som udbringningsareal.

Der er ingen udbringningsarealer i Natura2000 område

Forpagtninger og gylleaftaler (høringsberettigede)

Der indgår følgende forpagtninger i ansøgningen:

Navn	Adresse	Type
Jens Christensen	Boller Møllevej 116, 9830 Tårs	Forpagtning

Staldindretning

Staldsystemer i ansøgt situation fremgår af nedenstående tabel:

Kategori	Staldsystem
Slagtesvin, 31-110 kg	Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv
Smågrise, 7,3-31/35 kg	2-klimastald med delvis spaltegulv
Drægtige søer	Løsgående, delvis spaltegulv
Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny 2-klimastald med delvist spaltegulv svarende til referencestalden for smågrisestald. I tilfælde af at den nye stald bruges til slagtesvin, indgår det som delvist spaltegulv.

Samlet konklusion

Med udgangspunkt i ovenstående beregninger konkluderer ansøger, at tiltag udover de allerede anvendte i ansøgningen ikke vil være økonomiske proportionale i forhold til den miljøeffekt der opnås.

Det er dermed vores vurdering, at BAT-niveauet for denne ejendom overholdes.

Foder og fodringsstrategi med redegørelse for BAT

Fodringsstrategi på ejendommen

Der anvendes hjemmeblandet tørfoder på ejendommen.

Der anvendes fasefodring til søerne, således at de drægtige søer får én foderblanding, mens de diegivende søer får en anden foderblanding. Ved fasefodring er det muligt at fodre soen efter dens næringsstofbehov i den aktuelle periode. Derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således at de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning med redegørelse for BAT

Gyllen opbevares i ejendommens to eksisterende gylletanke på hhv. 1.800 og 4.300 m³. Tanken på 3.000 m³ opføres i forbindelse med udvidelsen af svineproduktionen og etableres med teltoverdækning. Opbevaringsanlæg er indtegnet på anlægstegningen (bilag 2). Der er vedlagt kapacitetserklæring (bilag 5). På de to eksisterende gylletanke etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10års-beholderkontrol af godkendt firma.

Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion. Fast møg opbevares på eksisterende møddingsplads med fast bund og afløb til gylletank.

Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt landbrugsareal til rådighed i lokalområdet og samtidig er der tale om en relativ lille udvidelse, der ikke økonomisk kan bære investering i separationsanlæg.

Der etableres lavteknologisk separationsanlæg på ejendommen i forbindelse med udvidelsen. Fiberfraktionen afsættes til biogasanlæg der udnytter det organiske materiale til energi. Der modtages ikke noget retur fra biogasanlægget.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

○

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området og manglede arealer til at udbringe husdyrgødningen så kan det BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Udbringning af husdyrgødning med redegørelse for BAT

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til NaturErhvervs normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning i sort jord og græs. Der udarbejdes mark- og gødningsplan. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

○

BAT vedr. udbringning af husdyrgødning

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen, således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

For så vidt angår BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen, er BAT.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers redegørelse for udbringning af husdyrgødning med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Lysforhold, ventilation samt energi- og resourceforbrug (Årligt forbrug af energi i form af olie, benzin, el m.m. Placering af lyskilder, opbevaring af olie m.m. For §12 sager endvidere redegørelse for energibesparende tiltag).

Der er mekanisk ventilation i alle staldafsnit. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres. Ventilationsanlægget i smågrisestaldene er med frekvensmotor.

Luftkanaler rengøres efter behov; herved undgås modstand i ventilationssystemet. Ventilationsafkast er vist på anlægstegningen (bilag 2). Detaljer omkring ventilation fremgår af bilag 3.

Der er sensorer på hovedparten af den udendørs belysning, hvilket reducerer el-forbruget til

lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er dagslysstyring på udendørs belysning og timer på lys i de nye staldafsnit. Der er ikke lys i staldene om natten. I staldafsnittene slukkes lysene manuelt ved arbejdstids ophør.

Forventet forbrug af olie, el m.m. fremgår af bilag 3. Placering af olietanke m.m. fremgår af bilag 2.

BAT vedr. energiforbrug

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til energiforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energiforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT. For så vidt angår energibesparende belysning er det dog først i takt med udskiftning af belysningen at den fulde energibesparende effekt opnås.

Vandforbrug (samlet vandforbrug før og efter udvidelsen/ændringen opdelt i drikkevand, vand til vask af stalde og markredskaber/maskiner m.m. For §12 sager endvidere en redegørelse for vandbesparende foranstaltninger)

Forventet vandforbrug fremgår af bilag 3. Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og repareres. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold.

BAT vedr. vandforbrug

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til vandforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager. Vedrørende anvendelse af drikkevandssystemer (vandnipler (i trug eller kop), vandtrug og bidenipler noteres det i BREF, at der er såvel fordele som ulemper ved alle systemer, samt at der ikke var tilstrækkelig data til at nå en BAT-konklusion.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af vandforbruget med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT. I forbindelse med kommende investeringer vil muligheder for vandbesparelser endvidere indgå i overvejelserne.

Døde dyr (Beskrivelser af hvordan animalsk affald herunder selvdøde dyr opbevares og bortskaffes, samt angivelse af forventede mængder)

Døde dyr opbevares i kølecontainer indtil afhentning. Placering af kølecontainer og afhentningsplads fremgår af anlægstegning (bilag 2). Døde dyr afhentes af DAKA jf. regler om

afhentning af dyr i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. Forventet antal døde dyr fremgår af bilag 3.
Affald (Art, mængde, opbevaring og bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald samt øvrigt affald der forekommer på husdyrbruget. Endvidere indretning af olie- og kemikalieaffaldsoplag).
Placering af olie- og kemikalieaffald samt øvrigt affald fremgår af anlægstegning (bilag 2). Med hensyn til bortskaffelse af affald henvises til bilag 3
Spildevand (Angivelser af forventet mængde og afledning af spildevand fordelt på vand fra vask og rengøring, sanitært spildevand, tagvand, overfladevand fra befæstede arealer, ensilagepladser mm.
Forventede mængder af spildevand fremgår af bilag 3. Afløbsforhold fremgår af anlægstegningen – bilag 2. Tagvand fra svinestalde, øvrige produktionsbygninger samt stuehus ledes til terræn. Der er ikke sanitært spildevand fra driften.
Transport (Beskrivelse af til- og frakørselsforhold i forbindelse med transport af husdyrgødning, foder, brændstof, mælk, ind- og udlevering af dyr. Vurdering af støjbelastning samt tidsrum for transporter. Oplysninger om tæt beboede områder eller tilsvarende på ruter)
Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum gene for naboer. Hovedparten af arealerne ligger tæt på ejendommen og der er begrænset transport af offentlige veje. Med hensyn til antallet af transporter henvises til bilag 3. Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrig transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året. Gyllekørsel på offentlig vej udføres af maskinstation til buffertank i marken.
Støjklider (Angivelse og placering af støjklider der kan give væsentlige støjgener for omgivelser (ventilationsanlæg, kompressorer, korntørringsanlæg, malkestal m.v). Beskrivelse af årlige og daglige driftsperioder under normale forhold samt beskrivelse af støj- og vibrationsdæmpende tiltag)
○ Støjklider på ejendommen er ventilationsanlæg, højtryksrenser, foderanlæg, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. ○ Indblæsning af foder kan ligeledes give anledning til støj, ligesom der må påregnes støj, når dyrene flyttes mellem staldafsnittene og ved transport af grise til og fra ejendommen. ○ Stationære støjklider er placeret inde i bygningerne. ○ Foderanlæg og ventilationsanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer. ○ Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. ○ Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken. ○ Gyllepumper kører ca. 1 gang om ugen. ○ Der henvises til bilag 3 for yderligere oplysninger vedr. støjklider.
Støvkilder (Angivelse og placering af støvkilder der kan give væsentlige støvgener for omgivelserne. Håndtering af halm, foder m.m.)
De væsentligste støvkilder på ejendommen er håndtering af halm til strøelse samt håndtering af foder. Det vurderes at disse støvkilder ikke vil give støvgener for nærmeste naboer.
Skadedyr (Beskrivelse af foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af fluer, rotter og evt. andre skadedyr med henblik på at sikre hensynet til omkringliggende nabobeboelser).

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der aflægger besøg 4 gange årligt. Evt. flueproblemer i staldafsnittene bekæmpes med gyllefluer.

Pesticider og sprøjteudstyr (Oplysninger om påfyldning og rengøring af sprøjteudstyr samt oplysninger om mængder og opbevaring af pesticider).

Der henvises til anlægstegning (bilag 2) med hensyn til placering af kemikalier samt påfyldning af sprøjte. Bedriften fører lovpligtig sprøjtejournal hvoraf detaljerede oplysninger vedr. det behandlede areal, afgrøder, anvendt sprøjtemiddel, dosering og dato for behandling fremgår. Journalen føres senest 7 dage efter behandling og opbevares i 5 år på bedriften.

Olie og kemikalier (Oplysninger om mængder og opbevaring af øvrige kemikalier samt oplag af diesel og fyringsolie).

Opbevaring af kemikalier fremgår af anlægstegningen (bilag 2). Mængder for forventet forbrug af olie, diesel m.m. fremgår af bilag 3.

Foder- og ensilageopbevaring (Oplysninger om mængde, opbevaring og placering af ensilage og foderoplæg)

Tørfoder/korn opbevares i ejendommens siloer, der er placeret i umiddelbar tilknytning til staldene - placering fremgår af bilag 2. Der opbevares ikke ensilage på ejendommen.

Risici (Redegørelse for mulige driftsforstyrrelser eller uheld ved opførelse, indretning og drift af husdyrbruget der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til almindelig drift. Herunder hvilke forebyggende tiltag der tages, samt hvilke tiltag der iværksættes hvis der skulle ske driftsforstyrrelser eller uheld).

Mulige risici er utilsigtet udslip af kemikalier og udslip af gylle. Ved pumpning af gylle er der altid overvågning. Der er generator, der kan anvendes ved strømsvigt. Der henvises desuden til afsnittet om management og egenkontrol, samt beredskabsplan (bilag 4).

Management & egenkontrol

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (EFK, E-kontrol).
- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 4).
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Staldafsnittene er tilkoblet alarmanlæg.

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning

af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld. Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til management i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, da management vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Sammenfatning

Sammenholdes ansøgers redegørelse for management og egenkontrol med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Foranstaltninger ved ophør af produktionen *Oplysninger om hvilke foranstaltninger ansøger vil træffe for at forebygge forurening i forbindelse med husdyrbrugets ophør).*

Ved evt. virksomhedsophør vil stalde blive rengjorte og gyllekummer, gylletanke og olietanke tømmes. Hvis bygningerne skal anvendes til andet formål fjernes inventar og tekniske anlæg og bygningerne tilpasses formålet. Hvis gyllebeholderne ikke skal anvendes, vil de blive taget ud af drift som beskrevet i 10-årsbeholderkontrollen.

Alternativer og 0-alternativet *(Beskrivelse af væsentlige alternative muligheder som bygherre har overvejet samt 0-alternativet svarende til at der ikke foretages ændringer).*

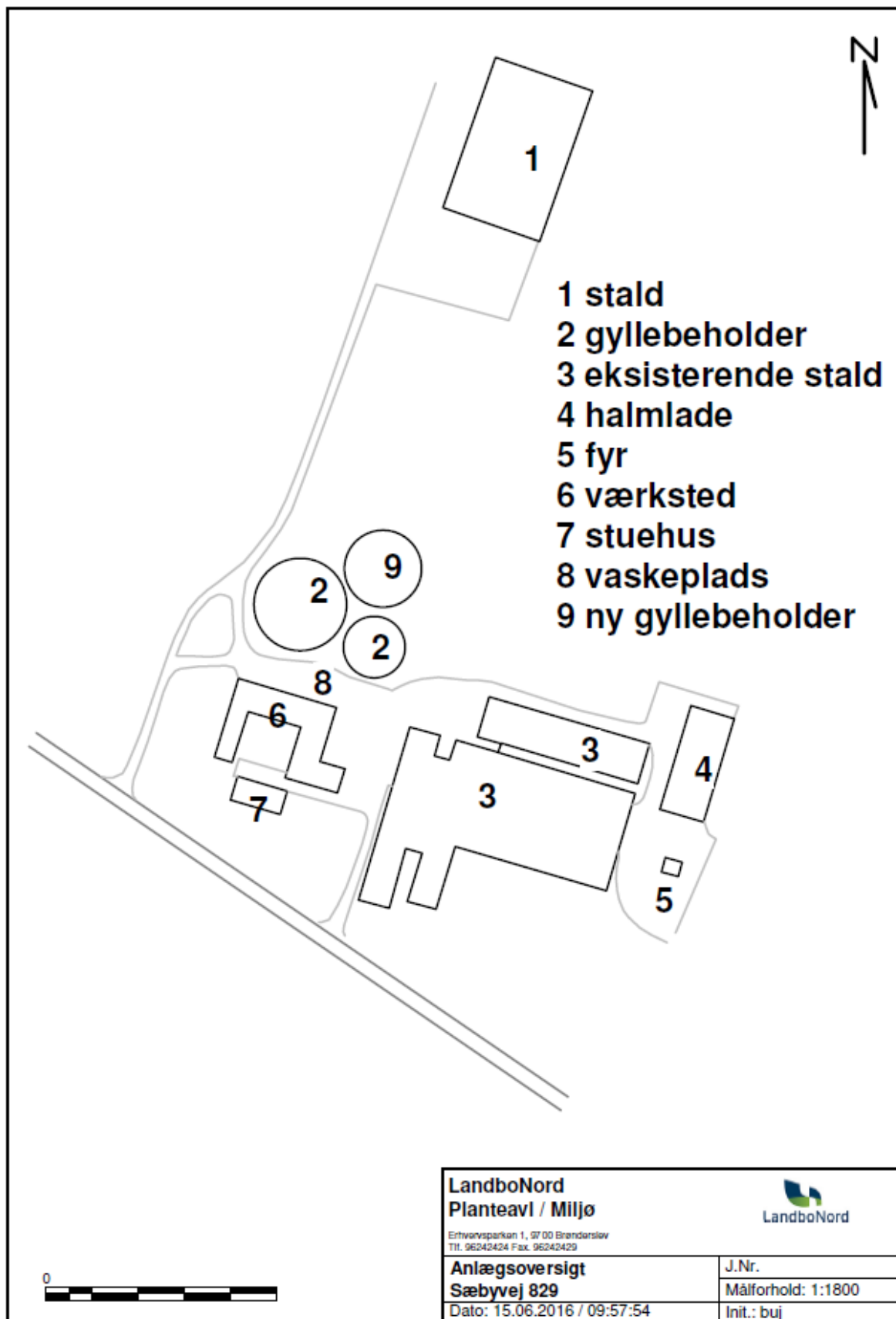
Alternativet til det ansøgte projekt vil være etablering af en svineproduktion på en anden ejendom. Denne løsning vil dog ikke være rationel, da man ikke længere vil kunne dele kapacitet i fx gylletanke og foderblandingsanlæg, og varmeanlæg. Samtidig giver en samlet produktion mulighed for at have flere medarbejdere, så der kan opnås gode effekter af at kunne arbejde sammen.

0-alternativet vil medføre at produktionen stagnerer. De eksisterende stalde egner sig godt til sohold, og ved at udvide soholdet forfølges de gode driftsresultater. Med den nye stald bliver det muligt på rationel vis at producere smågrise og slagtesvin, sådan at man får maksimalt udbytte af stalden

Med udvidelsen lever produktionen op til de skærpede krav til BAT og 30% ammoniakreduktion. Der investeres således i ny teknologi til at reducere belastningen fra farmen. Samtidigt lever farmen op til de skærpede krav til udbringning af husdyrgødning, herunder fosfor -og nitratklasser samt stigende husdyrtryk. Disse miljøforbedringer vil udeblive hvis ikke udvidelsen gennemføres.

Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre

Bilag 3. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

Retsgrundlag

Hjørring Kommune har vurderet, om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning⁷. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁸. Endvidere har kommunen vurderet, om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁹. Herved har kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne¹⁰.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak, skal tage udgangspunkt i driften fra før husdyrbruget udvidede første gang efter 1. januar 2007. I 2011 blev dyreholdet udvidet, på baggrund af en afgørelse om ikke godkendelsespligt, og vurderingen af påvirkningen med ammoniak tager således udgangspunkt i nudriften fra før udvidelsen i 2011¹¹.

Beskyttet natur (naturbeskyttelses-, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet)

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser, også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-

⁷ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁸ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

⁹ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

¹⁰ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹¹ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug¹².

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse¹³.

Denne vurdering beror først og fremmest på en vurdering af områdets naturkvalitet på en skala fra I – V (høj, god, moderat, ringe og dårlig). Naturkvaliteten vurderes dels efter områdets struktur, dvs. vegetationssammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammensætning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kategoriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegning som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion, samt udbringning af gødning på nærliggende arealer.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er i Miljøstyrelsens ansøgningssystem beregnet til 2.863,60 kg N/år i før udvidelsen i 2011 og 4.216,48 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 1.352,88 kg N/år.

Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Screening

Nærmeste Natura 2000 område er Tislum Møllebæk (EF-habitatområde 215), der ligger omkring 10,8 km nordøst for driftsbygningerne.

¹² Jf. Bilag 3, A, Nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

¹³ Jf. Bilag 3, A, Nr. 3 i Bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i tilknytning til ejendommen, og alle ligger mere end 9,7 km. fra Natura 2000- områder.

Da driften af husdyrbruget ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Kategori 2- natur

Den nærmeste kategori 2-natur ligger mere end 1,6 km fra driftsbygningerne.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere moser, enge og vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 1). Det er kommunens vurdering, at der ikke ligger ammoniakfølsom skov nær husdyrbruget.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav om en samlet, maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha/år. For naturområder, hvor merdepositionen er beregnet til mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen at det ikke er nødvendigt at foretage en vurdering af den berørte natur. For naturområder, hvor merdepositionen er beregnet til mere end 1,0 kg N/ha/år, kan kommunen efter en konkret vurdering af naturområdet, tillade en højere deposition.

Naturpunkt 1:

En mose på ca. 0,3 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger i område udpeget som værdifuldt naturområde i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for mose ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 15,6 kg N/ha per år.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Naturpunkt 2:

En mose på ca. 0,2 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde, værdifuldt naturområde eller økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for mose ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 15,1 kg N/ha per år.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Naturpunkt 3:

En mose på ca. 2,8 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger i område udpeget som værdifuldt naturområde i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for mose ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 15,1 kg N/ha per år.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Naturpunkt 4:

En mose på ca. 1 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger i område udpeget som værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for mose ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 16,2 kg N/ha per år.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Kommunen vurderer samlet, at ammoniakbelastningen fra stald og lager har en neutral effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1-4) (Tabel I).

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Screening

Hjørring Kommune har ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af husdyrbruget eller udbringningsarealerne, men følgende arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden.

Odder *Lutra lutra* og flere arter af Flagermus findes udbredte i det meste af kommunen. Arterne vurderes dog ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løgfrø *Pelobates fuscus*, Strandtudse *Bufo calamita*, Stor vandsalamander *Triturus cristatus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af kommunen. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for padder eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeudbuddet til skade for både padder og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste registrerede forekomst af kvælstoffølsomme bilag IV - arter ligger mere end 1,3 km fra husdyrbruget. Det er derfor ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Hjørring Kommune vurderer påvirkningen af naturområder, der skyldes udbringning af husdyrgødning på nærliggende marker, ifølge Miljøstyrelsens vejledning. Herunder anvendes i givet fald de mulige vilkår, som Miljøstyrelsen peger på. Miljøstyrelsens vejledning bygger i øvrigt på bilag 10 rapporten "BUFFERZONER" omkring særlig sårbar natur som beskyttelse mod lokalt nedfald af luftbåret kvælstof fra danske landbrugsejendomme".

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område er Nymølle Bæk og Nejsum Hede (EF-habitatområde nr. 217), der ligger omkring 9,7 km sydøst for udbringningsarealerne. Der vil derfor ikke være en målbar ammoniakbelastning fra udbringningsarealerne i kanten af habitatområdet. Se i øvrigt vurdering af kvælstofbelastning fra stald og lager under afsnittet 'Natura 2000'.

Øvrig beskyttet natur

Udbringningsarealerne støder flere steder op til ammoniakfølsomme naturområder (Fig. 2). Disse områder kan indeholde yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, så som Spidssnudet frø, Løgfrø, Strandtudse, Stor vandsalamander, Markfirben, Odder og arter af Flagermus.

Ved udbringning af husdyrgødning vil merbelastningen med ammoniak på nærliggende naturområder ikke kunne overstige 1 kg N/ha per år – uanset typen af husdyrgødning før og efter

og uanset dyretryk før og efter. Det er derfor kommunens vurdering, at udbringning af husdyrgødning på de ansøgte udbringningsarealer, ikke vil kunne medføre en tilstandsændring af de nærliggende § 3 beskyttede områder og dermed heller ikke beskadige yngle-/rasteområder for bilag IV-arter.

Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, beregning af ammoniakbelastning i husdyrgodkendelse.dk samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

Tabel I: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter:

Naturpunkt	1	2	3	4
Naturtype	Mose	Mose	Mose	Mose
Natur-kategori	3	3	3	3
Tålegrænse (kg N/ha per år)	15-25	15-25	15-25	15-25
Baggrundsbelastning (2014) (kg N/ha per år)	15,6	15,1	15,1	16,2
Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,1	0,1	0,1	0,1
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	(1,0)	(1,0)	(1,0)	(1,0)
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,4	0,2	0,3	0,3
Afstand fra stald og lager til naturpunkt (m)	542	641	585	1.110
Planstatus	Værdifuldt naturområde	-	Værdifuldt naturområde	Værdifuldt Naturområde og økologisk forbindelse

^Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand fra nærmeste stald/lager til naturpunktet.

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-4 (rød prik).

Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav

Vurdering af påvirkningen på Skagerrak

Alle udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til Skagerrak. Påvirkningen fra husdyrbruget skal derfor vurderes ud fra habitatdirektivet og i forhold til mål og rammer i den statslige Vandplan 2009 - 2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak.

Krav og vurdering ud fra habitatdirektivet

Hjørring Kommune har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren og Skagerrak), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund).

I udpegningsgrundlagene for de to sidstnævnte områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø. Derimod er det uklart, om der i udpegningsgrundlaget for den marine del af H1 findes næringsstoffølsomme elementer, da Naturstyrelsen ikke har beskrevet grundlaget for udpegningen.

Det fremgår dog af såvel basisanalysen for Skagens Gren og Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har derfor valgt at foretage en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning. I vejledningen har ministeriet opstillet to afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat:

1) Påvirkning fra projektet i sig selv.

Kvælstof/fosforudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1 %, hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

2) Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.

Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

Kvælstof

Skagerrak er kategoriseret som "sårbart vandområder", men ikke som "meget sårbare vandområder". Oplandet, der antages at påvirke vandområdet Skagerrak og Skagens Gren, kaldes i Miljøstyrelsens opgørelse over dyretryk for "Skagerrak/Vesterhav". Vandområdet kan efter

kommunens vurdering ikke betegnes som et lukket bassin eller et meget lidt eutrofieret område. Det er derfor 5 % - grænsen, der er gældende for projektet.

Oplandet har et samlet areal på 127.236 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 2.599 tons N/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Skagerrak 1.242 tons N/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5 % jf. ovenfor skal merudvaskningen¹⁴ fra et ansøgt projekt udgøre 62 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 6.889 ha i et område med reduktionsprocent 25, og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Fosfor

Ifølge Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 64 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5 % jf. ovenfor skal udvaskningen fra et ansøgt projekt udgøre ca. 3.200 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 40.000 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrage med langt under 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Miljøstyrelsen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Skagerrak/Vesterhav" i perioden fra 2007 til 2014 er sket en stigning i det samlede antal DE fra 77.263 til 78.309.

Det er kommunens vurdering, at projektet kan gennemføres når nitratudvaskningen er reduceret så meget, at den ikke overstiger en nitratudvaskning, der svarer til planteavlsbrug.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet udvaskningen fra projektets arealer til at blive 57,1 kg N/ha/år – med de vilkår Hjørring Kommune har stillet vedr. sædskifte og efterafgrøder. Udvasningen fra et planteavlsbrug i samme område er beregnet i til at være 57,5 kg N/ha/år.

¹⁴ Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggylle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinegylle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.

Krav og vurderinger ud fra Vandplanernes mål og rammer

Det ansøgte projekt udleder til Skagerrak, der er en delmængde af "Nordlige Kattegat og Skagerrak". Det fremgår af "Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak" at miljømålet for området er "god tilstand", og at dette mål ikke er opfyldt. Kommunen må derfor, som udgangspunkt, ikke give tilladelse til en øget påvirkning af området før "det er godtgjort, at miljømålet uanset tilladelsen kan nås ved hjælp af andre tiltag."

Det er i habitatvurderingen ovenfor godtgjort, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på det marine miljø i Skagerrak som følge af udledning af kvælstof og fosfor. Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i sig selv hviler på den præmis, at en mertilførsel på op til 1 % i oplandet i sig selv ikke vil kunne føre til en målbar miljømæssig effekt¹⁵. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke øger påvirkningen af området.

¹⁵ Jf. Kammeradvokatens notat af 25.06.2010 til Miljøstyrelsen.

Bilag 5. Notat om Standardsædskifter og referencesædskifter

Uddrag af Miljøstyrelsens notat om Standardsædskifter og referencesædskifter af 08.02.2012

Kriterier for svine og plantesædskifter		Vinterraps	Frøgrøder	Sukkerroer	Kartofler	Ærter	Udvaskingsi ndex	Max. areal med efterafgrøder
S1	Ref. lerjord < 0,8 DE/ha	> 15 %				0-10 %	96	20
S2	Ref. lerjord > 0,8 DE/ha	> 15 %				0-10 %	93	20
S3	Ref. sandjord < 0,8 DE/ha	< 15 %				0-10 %	100	40
S4	Ref. sandjord > 0,8 DE/ha	< 15 %				0-10 %	98	40
S5	Frøsædskifte < 0,8 DE/ha		> 10 %			0-10 %	89	30
S6	Frøsædskifte > 0,8 DE/ha		> 10 %			0-10 %	86	30
S7	Roesædskifte < 0,8 DE/ha			> 15 %		0-10 %	90	40
S8	Roesædskifte > 0,8 DE/ha			> 15 %		0-10 %	88	40
S9	Frø+roesædsk. < 0,8 DE/ha		I alt > 15 % i alt + min. 5 % frøgræs			0-10 %	89	40
S10	Frø+roesædsk. > 0,8 DE/ha					0-10 %	88	40
S11	Kartoffelsædsk. < 0,8 DE/ha				> 20 %	0-10 %	97	40
S12	Kartoffelsædsk. > 0,8 DE/ha				> 20 %	0-10 %	96	40
S13	100 % vintersæd	< 17½%					102	0
S14		17½%- 22½%					100	0
S15		22½%- 27½%					99	0
S16		> 27½%					97	0

Bilag 6. Ansøgers redegørelse for fritliggende byggeri

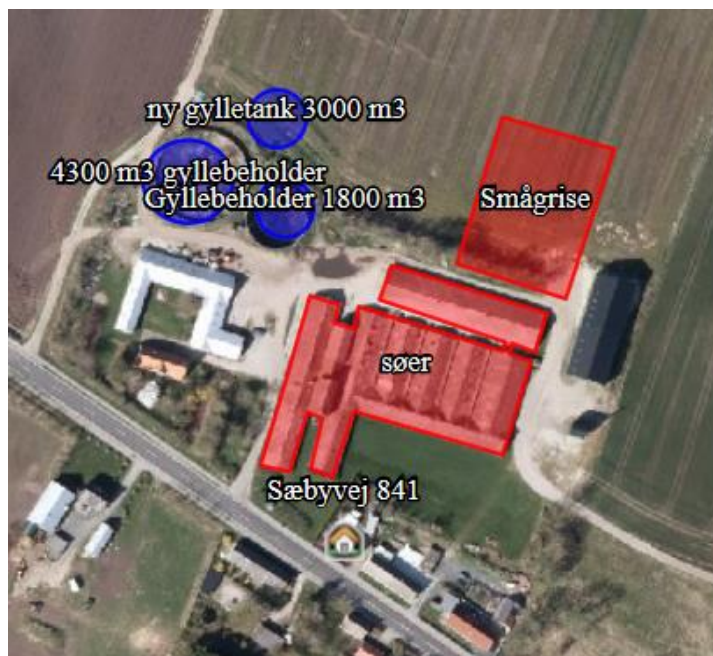
På Sæbyvej 829 ønskes der opført en ny stald til smågrise/fratsgrise. Den eksisterende stald ligger ret tæt på naboerne, hvorfor det ikke er praktisk muligt at opnå rimelige lugtforhold for naboerne.

Den naturlige placering for den nye stald ville være umiddelbart nord for de eksisterende bygninger (se billedet)

På den måde ville der stadig være en naturlig sammenhæng mellem staldbygningerne, og den nye stald ville ligge væk fra naboer og stuehus.

Den eneste godkendte mulighed for at reducere lugten fra stalde med delvist spaltegulv er i smågrise og slagtesvinestalde, hvor biologisk lugtrensning kan indregnes med 81 % effekt.

For at opnå mulighed for dispensation, skal lugtemissionen reduceres med 60 %

Biologisk lugtrensning er relativt dyrt, og jfr. miljøstyrelsens beregninger på omkostningerne til luftrensning vil det på denne bedrift koste ca 23 kr/produceret slagtesvin.

Der er ikke nogen vejledende grænser for hvad lugtreduktion må koste, men ved at sammenholde udgiften til luftrensning med det gennemsnitlige dækningsbidrag for slagtesvin i 2015, kan man få en fornemmelse af omfanget.

I 2015 var det gennemsnitlige dækningsbidrag pr slagtesvin 91 kr (håndbog for driftsplanlægning)

En fjerdedel af dækningsbidraget vil dermed gå til at få nedbragt lugtgenerne fra den nye stald

Den valgte placering er af lugthensyn lagt langt fra naboer. Derudover ligger stalden, hvor den ikke generer naturen, idet der holdes god afstand til eng og bæk nord for stalden.

I umiddelbar nærhed af stalden er der placeret flere vindmøller, som i forvejen præger landskabet. Området omkring stalden er temmelig fladt, og ligger lavt i landskabet.

Med placeringen op ad den eksisterende markvej ændres der mindst muligt på strukturerne i landskabet, ligesom til- og frakørselsforholdene på ejendommen ikke ændres.

Stalden opføres i sædvanlige materialer med elementer og eternittag, som alle ligger på naturfarveskalaen. Der bliver altså tale om en typisk stald med mindst mulig påvirkning af landskabet.

Bilag 7. Oversigt over ejendommens vilkår

I oversigten er medtaget de vilkår, som kommunen vil fokusere på i miljøtilsynet fremover.

Husk at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

Gyldighed

Godkendelsen bortfalder, hvis ikke bygge- og anlægsarbejdet er igangsat inden 2 år fra denne afgørelse er meddelt. (*vilkår 1.4.1. – Denne miljøgodkendelse*)

Ophør

Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor. (*vilkår 1.7.1. – Denne miljøgodkendelse*)

Husdyrbrugets beliggenhed

Der skal plantes mellem den nye stald og gyllebeholderene. Der skal etableres en stedse vedligeholdt læbeplantning, bestående af planter, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende og effektiv sammenhæng mellem anlæggene. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 3 rækker, og være udført senest ét år efter stalden er opført. (*vilkår 2.1.1. – Denne miljøgodkendelse*)

Husdyrholdet og staldanlæg

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med et af de to alternativer herunder: (vilkår 3.1.3. – Denne miljøgodkendelse)

Alternativ 1 – Søer og FRATS

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægtgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	1	31 - 110	2.800	76,06	650
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	1	7,1 - 31	18.600	86,18	650
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	3	7,1 - 31	3.600	16,68	600
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	3		850	134,88	646
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	3		850	57,81	204
Dyreenheder i alt				371,61	

Alternativ 2 – Søer og smågrise

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægtgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	1	7,1 - 35	30.000	162,23	4.900
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	3	7,1 - 31	3.600	16,68	600
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	3		850	134,88	646
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	3		850	57,81	204
Dyreenheder i alt				371,60	

Fodring

Kvælstof (N) af dyr må højst være: (vilkår 3.2.1. – Denne miljøgodkendelse)

"Alternativ 1": 23,80 kg N for søer

"Alternativ 2": 24,01 kg N for søer

Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse. (vilkår 3.2.2. – Denne miljøgodkendelse)

Med hensyn til fosfor må foder til smågrise maksimalt indeholde 5,2 g fosfor pr. FE, mens foder til slagtesvin og søer maksimalt må indeholde 4,8 g fosfor pr. FE. (vilkår 3.2.3. – Denne miljøgodkendelse)

Husdyrgødning

Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato. (vilkår 4.1.1. – Denne miljøgodkendelse)

Der skal etableres fast overdækning på gyllebeholder nr. 9 i form af teltoverdækning. (vilkår 4.1.2. – Denne miljøgodkendelse)

Der skal laves skriftlig aftale med biogasanlæg, om årlig modtagelsen af gylle svarende til 59,75 DE. Aftalen skal kunne fremvises, når kommunen forlanger det. Hvis "Alternativ 2" med søer og smågrise vælges, skal den afsatte gylle udelukkende være fra smågrise. (vilkår 4.1.3. – Denne miljøgodkendelse)

Støj

Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må på intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korregerede lydniveauer i dB(A). (vilkår 5.3.1. – Denne miljøgodkendelse)

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Sædskifter og efterafgrøder

På bedriften må der ikke anvendes et sædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 98 svarende til et S4 sædskifte, jf. bilag 5. (*vilkår 6.3.1. – Denne miljøgodkendelse*)

Der skal på ejendommen udbringningsarealer etableres 15 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav, der placeres i markerne i nitratfølsomt område, må erstattes af "grønne marker". (*vilkår 6.3.2. – Denne miljøgodkendelse*)

Egenkontrol og management

Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. (*vilkår 7.1.1. – Denne miljøgodkendelse*)

Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være kendt af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. (*vilkår 7.1.2. – Denne miljøgodkendelse*)